

KOKRŪPNIECĪBAS NOZARE FRANCIJĀ LATVIJAS UZŅĒMĒJU IESPĒJAS

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

**Harolds Celms – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras
pārstāvniecības Francijā vadītājs**

Galvenie fakti par Franciju

- 543 965 km²
- 62,2 milj. iedzīvotāju
- Iedzīvotāju skaits lielākajās pilsētās:
Parīze: 2 152 423   Liona: 422 444
Marseļa: 807 726   Strasbūra: 255 937
- IKP 2008. gadā - 1.95 triljoni EUR
- IKP vidēji uz vienu iedzīvotāju: ~ 26 000 EUR
- Francijas IKP izmaiņas:

	Pieaugums %
2007	2,3
2008	0,4
2009. gada prognoze	-2,4
2009. gada 2 cet., faktiskais	0,3

Avots: Francijas Centrālā statistikas pārvalde

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Francija – Latvijas 13.lielākais preču eksporta partneris

- Francija – vēl pilnībā neapgūts Latvijas ārējais tirgus
- Francija - trešā lielākā ES ekonomika, bet tikai Latvijas 13.lielākais preču eksporta partneris
- no 2000.gada līdz 2007.gadam Latvijas preču eksports uz Franciju pieauga vidēji par 17,6% gadā
- 2008.gadā Latvijas preču eksporta pieaugums uz Franciju **28%**, bet **2009.gada 1.pusgadā kritums par 17%**
- Latvijas preču eksports uz Franciju **2009.gada 1.pusgadā** veidoja tikai **2,2%** no kopējā Latvijas preču eksporta apjoma

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Latvijas preču eksports uz Franciju

Svarīgākās preču grupas Latvijas eksportā uz Franciju:

- **Koksne un tās izstrādājumi – 32%** no kopējā eksporta apjoma uz Franciju 2009.gada I pusgadā
  - 23,9 milj. LVL vērtības izteiksmē 2008.gadā
  - **25% pieaugums 2006. un 2007. gadā, bet 26% kritums 2009.gada 1. pusgadā** salīdzinājumā ar 2008.gada I pusgadu
- **Dzīvnieki un lopkopības produkti – 17%** no kopējā eksporta apjoma uz Franciju 2009.gada I pusgadā
  - 6,4 milj. LVL vērtības izteiksmē 2008.gadā
  - **straujš eksporta pieaugums pēc 2006.gada (+81% 2009.gada 1. pusgadā)** salīdzinājumā ar 2008.gada I pusgadu
- **Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas – 12,4%** no kopējā eksporta apjoma uz Franciju 2009.gada I pusgadā
  - 9 milj. LVL vērtības izteiksmē 2008.gadā
  - **19% kritums 2009.gada 1. pusgadā** salīdzinājumā ar 2008.gada I pusgadu
- **Kīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija – 7,2%** no kopējā eksporta apjoma uz Franciju 2009.gada I pusgadā
  - 13,1 milj. LVL vērtības izteiksmē 2008. gadā
  - **Eksporta attīstība samērā vienmērīga, izņemot straujo pieaugumu 2008.gadā**
- **Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi – 3,8%** no kopējā eksporta apjoma uz Franciju 2009.gada I pusgadā
  - 2,8 milj. LVL vērtības izteiksmē 2008.gadā
  - **11 % pieaugums 2009. gada 1. pusgadā** salīdzinājumā ar 2008.gada I pusgadu

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Francijas meža nozare 2009. gadā

- 2009.gada janvāra vētras postījumu rezultātā Francijas dienvidrietumos izgāzta koksne **42 milj. m³** apjomā:
  - **pārsvarā privātie meži (74%):**
    - dažāda kvalitāte
    - ļoti sadrumstaloti (daudz mazu meža īpašumu)
    - pieder galvenokārt vecākajai paaudzei (**60% ir >60 gadi**)
- izstrādātas tikai 969 595 m³ vētrā izgāztās koksnes, jūnijā ~45% no šī apjoma
  - tāpat **tikai 2,4% no 42 milj. m³ izgāztās koksnes kopapjoma!**
- privātajiem mežīpašniekiem nav nepieciešamo naudas līdzekļu meža darbu veikšanai, cerības uz valsts atbalstu:
  - jūnijā EK apstiprināja Francijas valdības plānoto ~800milj. eiro atbalstu nozarei, tajā skaitā:
    - **415 milj. eiro - meža kopšanas darbiem un jaunu mežu stādīšanai**
    - **364 milj. eiro - nogāzto koku laistīšanai**
- **trūkst kokvedēju**

Francijas kokmateriālu tirgus

vietējais pieprasījums pārsniedz Francijas skujkoku un saražoto skujkoku zāgmateriālu piedāvājumu:

- **skujkoku imports vērtības izteiksmē 2005.gadā pieauga par 18% un 2007.gadā par 41%**
  - **pieprasījuma dzinulis - dzīvojamo māju celtniecība** (2007.gadā uzsākta 435 tūkst. dzīvojamo ēku celtniecība)
  - 2006.gadā skujkoku cena zāgētavās sasniedza 82 USD/m³, iepriekšējos 12 gados 53 – 78 USD/m³
- **importa dzinulis - skujkoku zāgmateriālu deficīts: no 1995.g. līdz 2006.g. importa vidējais ikgadējais pieaugums bija 7% (no 0,9milj. līdz 1,9milj. tonnām), bet 2007.gadā - 22%.**
  - importa tirgus vērtība ~**900 milj. EUR** (3,5 milj.m³, 4. vieta Eiropā)
  - **imports veido 1/3 no Francijas iekšējā patēriņa**
  - **Somija, Vācija, Zviedrija, Krievija un Beļģija/Luksemburga – pieci galvenie kokmateriālu piegādātāji** (veido 87% no kopējā kokmateriālu importa)
  - vietējais pieprasījums pēc skujkokiem:
    - **41% egles (*pinus sylvestris*)** (pēc šīs sugas pieprasījums aug)
      - » pirms krīzes bija vērojams skujkoku, tajā skaitā, **egles zāgmateriālu** cenu pieaugums, bet 1999.g. vētras dēļ no **1999.gada līdz 2002.gadam** kokmateriālu cenas samazinājās par 26%; kas būs tagad?
    - **16% priede (*pinus sylvestris*)** (pēc šīs sugas pieprasījums samazinās)

Francijas kokmateriālu tirgus

- **Francijas enerģētiskās koksnes tirgus savā attīstībā atpaliek no citām Eiropas valstīm; sāk attīstīties tikai tagad**
  - ~30 milj. m³ (aizņem ~4% no Francijas kopējā enerģijas tirgus, no tā 80% izmanto individuālajai apkurei)
  - jau 6 miljonu dzīvojamo ēku aprīkotas ar modernām apkures iekārtām, kur par kurināmo izmanto koksni
  - valsts piedāvā šādus risinājumus:
    - **50% lielu nodokļu atvieglojumu apkures iekārtu iegādei**
    - **samazinātu PVN likmi, ja individuālajai apkurei izmanto biomasu**
  - **2010.gadā būs nepieciešami papildus resursi, lai sasniegtu ~6 – 8 milj. m³ enerģētiskās koksnes**
- **mēbeļu imports ~5 miljardi EUR vērtībā – aizņem >50% no vietējā mēbeļu tirgus** (vadošie mēbeļu piegādātāji ir Eiropas ražotāji, tajā skaitā Austrumeiropa (īpaši **Rumānija**); nozīmīga mēbeļu piegādātāja ir arī **Kīna**)
- kopš 1998.g. strauji kāpj pieprasījums pēc parketa izstrādājumiem, vidēji **8% gadā**. 2004.g. parketa izstrādājumu imports sasniedza 11 milj. m³ (platlapu koki ir pieprasītāki par skujkokiem)

Francijas kokmateriālu tirgus

Dzīvojamo ēku celtniecība

- tikai ~5% individuālo māju Francijā ir būvētas no koka, tomēr valstī **ik gadus tiek uzbūvētas ~10 tūkst. koka māju**
- pirms krīzes **koka māju celtniecība pieauga vidēji par 45% gadā**, taču mūra dzīvojamo ēku celtniecība pieauga par 10%
  - krīzes dēļ **pieprasījums pēc koka dzīvojamām mājām ir 0%** bet pēc mūra mājām – 30%
- pirms krīzes nozaru eksperti prognozēja pieprasījuma pieaugumu nākamajos piecos gados; vidēji līdz **30 tūkst. koka māju gadā** (aizņems **20%** lielu **individuālo māju būvniecības** tirgus daļu)
- ļoti sadrumstalots tirgus:
  - Lielo būvfirmu skaits, kas ceļ koka mājas ir mazs; **uz rokas pirkstiem var saskaitīt tos uzņēmumus, kas uzceļ līdz 200 koka māju gadā**
- **potenciāls tirgus būvmateriālu ražotājiem**; pievilcīgi nosacījumi patērētājiem (PVN atlaide 5,5%, būtiskas nodokļu atlaides, bezprocentu aizdevuma likme utt.), ja veic remonta darbus, galvenokārt, lai uzlabotu energoefektivitāti.

Francijas kokrūpniecība

Noslēgumā:

- Francijas kokrūpniecībā vērojamas būtiskas pārmaiņas:
  - **liels koksnes pārpalikums**
  - **uzņēmumu, īpaši kokzāģētavu, reorganizācija**
  - **izmaiņas koka dzīvojamo ēku būvniecības tirgū; pirms krīzes pieprasījums pēc koka mājām pieauga par 45% gadā, pēc tradicionālajām mūra mājām par 10%; krīzes dēļ pieprasījums pēc koka mājām ir 0%, bet pēc mūra mājām – 30%**
  - **pieprasījuma pieaugums pēc enerģētiskās koksnes vietējā tirgū**
- mēbeļrūpniecības un būvniecības dēļ kokmateriālu ārējās tirdzniecības bilance ir negatīva:
  - **zāģmateriālu imports no Ziemeļeiropas**
  - **būvmateriālu imports no Vācijas, Beļģijas, Luksemburgas, importa pieaugums no Ķīnas**
- attīstoties **enerģētiskās koksnes tirgum** un pieaugot **celtniecībā izmantojamajiem koksnes apjomiem**, drīzumā parādīsies jaunas importa iespējas:
  - **pieaugš pieprasījums pēc zāģmateriāliem un koka sagatavēm no Ziemeļeiropas**
- sarunu līmenī tiek plānota Francijas kokrūpniecības uzņēmēju delegācijas vizīte/kontaktbirža 2010.gada jūnijā un/vai oktobrī.

Francijas biznesa vide un kultūra

- nav starptautiskā biznesa cilvēki (salīdzinājumā ar britiem)
- Romāņu kultūra (emocionāli, runīgi...)
- priekšroka tiek dota diskusijām aci pret aci
- diemžēl lielākā daļa franču uzņēmēju labi nepārvalda angļu valodu; vienmēr noderēs franču-latviešu tulks
- Latvijas tēls Francijā ir mazpazīstams
- biznesa kultūra daudz neatšķiras no Latvijas biznesa kultūras; francūži ir ļoti strādīgi, neskatoties uz to, ka Francijā darba nedēļa ilgst 35 stundas. Tomēr jāņem vērā, ka:
  - brīvdienas, īpaši vasarā, ir svētas un neaizskaramas; uzņēmējdarbība apstājas
  - lēmumu pieņemšana ir lēns process
  - atšķirīga attieksme pret rēķinu maksāšanu
  - bieži vēlas veikt izmaiņas pat pēc līguma parakstīšanas – ļoti grūti šo procesu administrēt
- Priekšrocības, pozitīvi rezultāti, izmantojot franču pārstāvja/tirdzniecības aģenta pakalpojumus:
  - www.comagent.com – Tirdzniecības aģentu nacionālā federācija
  - www.apacfrance.com – Tirdzniecības aģentu profesionālā asociācija

Izstādes, meses un kongresi Francijā

- **kokapstrāde**
  - www.timbershow.com Nante 2010.g. 2.- 4.jūnijā
  - www.eurobois.net Liona 2011.g. februārī
  - www.salondubois.com Grenoble 2010.g. 25.-28.martā
- **koka mājas**
  - www.salon-maison-bois.com Anžē 2010.g.15.-18.oktobrī
  - www.salon-residence-bois.com Liona 2010.g. septembrī
  - www.salondubois.com Grenoble 2010.g. 25.-28.martā
  - www.vivonsbois.com Bordo 2010.g. novembrī
- **mēbeles, galdniecība, interjera dizaina risinājumi**
  - www.meuble-paris.net Parīze 2010.g. 3.-7. septembrī
- **atjaunojamā enerģija**
  - www.energie-ren.com Parīze 2010.g.16.-18.jūnijā
  - www.salondubois.com Grenoble 2010.g. 25.-28.martā

Paldies par uzmanību!

LIAA pārstāvniecības Francijā
kontakti:

Harolds CELMS

Pārstāvniecības vadītājs

Ambassade de Lettonie

6, Villa Saïd 75116 Paris

France

Tel. : +33 (0)1 53 64 58 15

Mob: +33 (0)6 17 72 42 46

Fax : +33 (0)1 53 64 58 19

E-mail: **harolds.celms@liaa.gov.lv**

www.liaa.gov.lv, www.exim.lv

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia